

Lausunto

1 (3)

20.5.2024

VN/24846/2023

OKM

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Elinkeinoelämän keskusliitto EK (myöh. EK) kiittää mahdollisuudesta lausua valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotisesta suunnitelmasta.

Suomen tavoite on nostaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot neljän prosentin osuuteen BKT:sta vuoteen 2030 mennessä. T&K-investoinneilla tavoitellaan kestävästä talouskasvusta vauhdittamista, kilpailukykyyn vahvistumista sekä tuottavuuden kasvua, sekä uskallusta ja osaamista maailmanluokan tutkimuskysymysten ratkaisemiseksi niin tieteellisessä kuin soveltavassa tutkimuksessa.

Lausuttavana olevassa suunnitelmassa esitetään valtion T&K-rahoituksen käytön päälinjaukset vuosille 2025–2032.

Yleiset huomiot

Itse suunnitelmakokonaisuus on laadittu kattavasti eri osapuolien huomioiden. Keskeistä on se, että jokainen päälinjaus tukee kansallisesti asetetun tavoitteen saavuttamista ja näin ollen laajapohjaista kilpailukykyä ja tuottavuuden paranemista.

Ajatellen esitettyjä T&K-tavoitteita, tarvitaan myös toimenpiteitä T&K:n ulkopuolelta. Kahdeksanvuotisen T&K-suunnitelman voimassaoloaikana pitää huolehtia toimivasta innovaatorahoituksesta, joka tuloksellisen T&K-panostuksen näkökulmasta pitäisi kehittyä samansuuntaisesti. Julkisen talouden suunnitelman päätökset ovat hankaloittamassa tätä.

EK näkee T&K-suunnitelman lähtökohdan, yhteistyön, Suomen keskeisimpänä menestystekijänä ja on näin ollen erittäin kannatettava linjaus. Suomen menestyminen perustuu huippuosaamiseen ja yhteistyöhön.

EK korostaa, että suunnitelman tulee olla kansallinen ja kansalliseen tilannekuvaan perustuva. Järjestelmämme tunnistettu heikkous on ollut pirstaleisuus ja kokonaisuuden johtaminen. Tässä suhteessa ELYlle ehdotettu rahoitusmekanismi se ei saa vaikuttaa kansallisen T&K-

Vihreä kasvu
Mika Tuuliainen

20.5.2024

VN/24846/2023

suunnitelman toimenpiteisiin niin, että alueelliset intressit ohittavat kansallisen edun. ELYjen rooli pk-yritysten T&K-toimintojen aktivoijana on toki kannatettava mutta tämä toiminta suunniteltava huolellisesti.

T&K-suunnitelman tulee tunnistaa ja kytkeytyä kansallisesti keskeisiin muihin strategioihin, joilla edistetään Suomen kilpailukykyä, hyvinvointia ja tuottavuutta. Esimerkkinä tästä hallitusohjelmassa kirjattu tavoite kaksinkertaistaa Mittelstand yritysten määrä vuoteen 2030 mennessä.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Strategiset valinnat

EK korostaa strategisten valintojen merkitystä ja Suomen kyvykkyyttä resursoida niihin riittävästi. Strategiset valinnat tulee perustua selkeään tilannekuvaan, joka kattaa vähintään geo-, kauppa-, digi- ja teknologia-poliittisen tilannekuvan, sekä Suomen vahvuudet. Tavoitteena tulee olla Suomen vahvuuksien vahvistaminen ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja arvonlisän (mm. aineeton pääomakanta) luominen strategisesti merkittävillä osa-alueilla.

Huomiot muihin suunnitelman osioihin

Johtaminen

EK näkee yhteistyön lisäksi tärkeänä menestystekijänä kansallisen T&K-toiminnan johtamisrakenteen, jolla on voimavaroja tehdä ketteriäkin päätöksiä suunnitelman pohjalta Suomen edun mukaisesti. EK kannattaa, että Tutkimus- ja innovaationeuvosto (TIN) saa riittävän mandaatin johtaa ja linjata Suomen T&K-toimintaa T&K-suunnitelman pohjalta.

Seuranta

Seurannan merkitys tulee olemaan keskeinen. Tässä suhteessa parlamentaarisen TKI-seurantaryhmän rooli ja seurantavastuu korostuu. Jatkuva vuoropuhelu elinkeinoelämän kanssa antaa parhaat mahdollisuudet yhteiseen tilannekuvaan ja sitä kautta oikea-aikaisiin suunnankorjauksiin.

Seurannan kannalta päälinjoittain laaditut lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavalin tavoitteet tulisi olla mahdollisimman selkeät ja yksiselitteiset.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mika Tuuliainen

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

LAUSUNTO

3 (3)

Vihreä kasvu
Mika Tuuliainen

20.5.2024

VN/24846/2023

Johtava asiantuntija